

**МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

ФАКУЛЬТЕТ ІНФОРМАТИКИ, МАТЕМАТИКИ ТА ЕКОНОМІКИ

КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ТА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ

Назва освітнього компоненту <i>Нормативний/вибірковий</i>	Економіка підприємства Нормативний
Ступінь освіти Бакалавр/магістр/доктор філософії Освітня програма	Бакалавр 051 Економіка Освітня програма «Економіка та бізнес»
Рік викладання/ Семестр/ Курс (рік навчання)	2023-2024/1,2 семестр / 1 курс
Викладач	Пилипенко К.А.
Профайл викладача	
Контактний тел.	+380669682228
Е-mail:	pylypenko_kateryny@msspu.edu.ua
Сторінка курсу в ЦОДТ МДПУ ім. Б.Хмельницького	http://www.dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=198
Консультації	<i>Онлайн-консультації:</i> через систему ЦОДТ МДПУ ім. Богдана Хмельницького.

1. АНОТАЦІЯ

Становлення ринковоорієнтованої системи господарювання та розвиток досконалих конкурентних відносин між її суб'єктами в Україні вимагають впровадження одночасно керівного і керованого організаційно-економічного механізму, здатного забезпечити стабільне ефективне високоприбуткове функціонування найважливіших структурних одиниць – підприємств – та мобільно інтенсифікувати відтворювальні процеси як на локальному, так і на глобальному рівнях.

Ефективне функціонування вітчизняних підприємств на відповідному ринку вбачається в необхідності досягнення ними високого рівня конкурентоспроможності як прояву відносин, що мають урівноважити господарчо-правові стосунки між економічними суб'єктами.

Прискорений розвиток і активне використання маркетингового інструментарію дало позитивні результати в забезпеченні ефективного товароруху, що поживило виробничу активність в галузях, працюючих на внутрішній ринок і задовольняючих потреби рядових споживачів.

Всі ці питання мають вирішуватися на локальному рівні, в системі економіки підприємства. Адже успішне функціонування окремих одиниць суспільного виробництва сприяє зростанню загальногосподарського добробуту вітчизняної економіки в цілому.

Економіка підприємства як окрема галузь економічної науки повинна мати потужну теоретичну та методологічну основу, що стане міцним підґрунтям для забезпечення ефективного функціонування конкретних суб'єктів господарювання.

Предметом освітнього компоненту «Економіка підприємства» є економічний механізм функціонування підприємства, формування та функціонування підприємства. Використання його ресурсного потенціалу з метою оптимізації економічних результатів діяльності підприємства.

Освітній компонент «Економічна безпека підприємства» органічно пов'язаний із сукупністю інших економічних наук, зокрема: «Економічна теорія права», «Фінанси, гроші та кредит», «Облік та статистика», «Мікроекономіка та макроекономіка», «Стратегія підприємства», «Організація виробництва».

Контроль за видами діяльності здобувачів вищої освіти здійснюється шляхом поточного оцінювання знань, періодичним контролем за тестами після засвоєння ними окремо першого та другого блоків.

За результатами суми балів, набраних за чотири (**Модуль 1, Модуль 2, Модуль 3, Модуль 4**) періодичні контрольні точки, виставляється підсумкова оцінка за національною, 100-бальною шкалами і ECTS.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Мета вивчення освітнього компоненту «Економіка підприємства» вивчення, узагальнення і систематизація ключових понять прикладної економіки, визначення особливостей організації та ефективного функціонування первинної ланки ринкової системи господарювання, систематизація теоретичних і практичних знань з питань ефективного управління їх діяльністю.

Основними завданнями освітнього компоненту «Економіка підприємства» є вивчення:

– вивчення сучасної кадрової політики, відтворення і використання основних фондів, формування і визначення ефективності фінансових і виробничих інвестицій, особливостей розвитку підприємства на базі науково-технічного і організаційного прогресу, визначення мотивації праці, якості і конкурентоспроможності виробів, напрямків ефективної діяльності в умовах ринкової економіки;

– вироблення творчого підходу до обґрунтування і прийняття управлінських рішень, характеристики структури і напрямків діяльності підприємства, розробки і реалізації плану його розвитку, аналізу і узагальнення результатів виробничо-господарської і комерційно-фінансової діяльності, опрацювання пропозицій щодо підвищення ефективності заходів господарювання і контролю за їх здійсненням при зміні ситуації у ринковому середовищі.

За підсумками вивчення освітнього компоненту здобувач повинен *знати*: форми прояву об'єктивних економічних законів в конкретних галузях, підприємствах різних форм власності, форм організації і тенденції розвитку продуктивних сил і виробничих відносин, міру відповідності виробничих відносин рівню розвитку продуктивних сил; економічні методи управління підприємствами, галузями.

За підсумками вивчення освітнього компоненту здобувач повинен *вміти*: використовувати на практиці традиційні і знаходити нові методи економічного впливу на трудові колективи з метою більш повного використання матеріально-технічного і трудового потенціалу галузей; давати оцінку якості; розробляти заходи з підвищення ефективності виробництва і якості роботи; ефективно використовувати економічні важелі, такі як ціна, прибуток, матеріальне заохочення

3. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКІ НАБУВАЮТЬСЯ ПІД ЧАС ОПАНУВАННЯ ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

1. Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми діяльності суб'єктів готельного, ресторанного та туристичного бізнесу, що передбачає застосування теорій та методів системи наук, які формують концепції гостинності та туристичної індустрії і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

2. Спеціальні компетентності:

СК6. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.

СК8. Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудових відносин.

СК11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.

СК13. Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, бізнесу, оцінку їх конкурентоспроможності.

4. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

РН6. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності.

РН8. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.

РН9. Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

РН11. Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин.

РН21. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

PH23. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення.

5. ОБСЯГ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Вид заняття	лекції	практичні заняття	самостійна робота
Кількість годин	74	66	190

6. ПОЛІТИКИ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Політика академічної поведінки та етики:

- Не пропускати та не запізнюватися на заняття за розкладом;
- Вчасно виконувати завдання семінарів та питань самостійної роботи;
- Вчасно та самостійно виконувати контрольні-модульні завдання;
- Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні інтернет ресурсів та інших джерел інформації здобувач повинен вказати джерело, використане під час виконання завдання.

7. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ
7.1 СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ (ЗАГАЛЬНА)

Кількість годин	Тема	Форма діяльності (заняття, кількість годин)	Література	Завдання	Вага оцінки	Термін виконання
БЛОК 1.						
17	Тема 1. Підприємство як суб'єкт господарювання	Лекція (4 год.) Практичне заняття (4 год.) Самостійна робота (9 год.)	1-14 https://www.studik.dp.ua/uk/pidruchniki-z-ekonomiki-pidpriyemstva-elektronna-biblioteka-pidruchnikiv/ https://pidru4niki.com/	Надати відповідь на запитання, підготувати реферати, виконати тестові завдання	5	впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)
17	Тема 2. Підприємницька діяльність суб'єктів господарювання	Лекція (4 год.) Практичне заняття (4 год.) Самостійна робота (9 год.)	1-14 https://www.studik.dp.ua/uk/pidruchniki-z-ekonomiki-pidpriyemstva-elektronna-biblioteka-pidruchnikiv/ https://pidru4niki.com/	Надати відповідь на запитання, підготувати реферати, виконати тестові завдання, розв'язування задач	5	впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)
17	Тема 3. Управління підприємствами	Лекція (4 год.) Практичне заняття (4 год.) Самостійна робота (9 год.)	1-14 https://www.studik.dp.ua/uk/pidruchniki-z-ekonomiki-pidpriyemstva-elektronna-biblioteka-pidruchnikiv/ https://pidru4niki.com/	Надати відповідь на запитання, підготувати реферати, виконати тестові завдання	5	впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)
17	Тема 4. Персонал проекту	Лекція (4 год.) Практичне заняття (4 год.) Самостійна робота (9 год.)	1-14 https://www.studik.dp.ua/uk/pidruchniki-z-ekonomiki-pidpriyemstva-elektronna-	Надати відповідь на запитання, підготувати	5	впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)

			biblioteka-pidruchnikiv/ https://pidru4niki.com/	реферати, виконати тестові завдання, розв'язування задач		контроль)
БЛОК 2.						
22	Тема 5. Матеріальні та нематеріальні активи	Лекція (4 год.) Практичне заняття (8 год.) Самостійна робота (10 год.)	1-14 https://www.studik.dp.ua/uk/pidruchniki-z-ekonomiki-pidpriyemstva-elektronna-biblioteka-pidruchnikiv/ https://pidru4niki.com/	Надати відповідь на запитання, підготувати реферати, виконати тестові завдання, розв'язування задач	5	впродовж першого навчального семестру (другий періодичний контроль)
22	Тема 6. Оборотні фонди і обігові кошти	Лекція (4 год.) Практичне заняття (8 год.) Самостійна робота (10 год.)	1-14 https://www.studik.dp.ua/uk/pidruchniki-z-ekonomiki-pidpriyemstva-elektronna-biblioteka-pidruchnikiv/ https://pidru4niki.com/	Надати відповідь на запитання, підготувати реферати, виконати тестові завдання, розв'язування задач	5	впродовж першого навчального семестру (другий періодичний контроль)
20	Тема 7. Інвестиції: формування, використання, ефективність	Лекція (4 год.) Практичне заняття (6 год.) Самостійна робота (10 год.)	1-14 https://www.studik.dp.ua/uk/pidruchniki-z-ekonomiki-pidpriyemstva-elektronna-biblioteka-pidruchnikiv/ https://pidru4niki.com/	Надати відповідь на запитання, підготувати реферати, розв'язування задач	5	впродовж першого навчального семестру (другий періодичний контроль)
18	Тема 8. Інноваційні процеси	Лекція (4 год.)	1-14	Надати	5	впродовж першого

		Практичне заняття (4- год.) Самостійна робота (10 год.)	https://www.studik.dp.ua/uk/pidruchniki-z-ekonomiki-pidpriyemstva-elektronna-biblioteka-pidruchnikiv/ https://pidru4niki.com/	відповідь на запитання, підготувати реферати		навчального семестру (другий періодичний контроль)
БЛОК 3.						
16	Тема 9. Техніко-технологічна база підприємства	Лекція (2 год.) Практичне заняття (4 год.) Самостійна робота (10 год.)	1-14 https://www.studik.dp.ua/uk/pidruchniki-z-ekonomiki-pidpriyemstva-elektronna-biblioteka-pidruchnikiv/ https://pidru4niki.com/	Надати відповідь на запитання, підготувати реферати, розв'язування задач	5	впродовж другого навчального семестру (третій періодичний контроль)
18	Тема 10. Організація виробництва: принципи, типи, методи й форми	Лекція (4 год.) Практичне заняття (4 год.) Самостійна робота (10 год.)	1-14 https://www.studik.dp.ua/uk/pidruchniki-z-ekonomiki-pidpriyemstva-elektronna-biblioteka-pidruchnikiv/ https://pidru4niki.com/	Надати відповідь на запитання, підготувати реферати, розв'язування задач	5	впродовж другого навчального семестру (третій періодичний контроль)
16	Тема 11. Інфраструктура підприємства	Лекція (2 год.) Практичне заняття (4 год.) Самостійна робота (10 год.)	1-14 https://www.studik.dp.ua/uk/pidruchniki-z-ekonomiki-pidpriyemstva-elektronna-biblioteka-pidruchnikiv/ https://pidru4niki.com/	Надати відповідь на запитання, підготувати реферати, виконати тестові завдання	5	впродовж другого навчального семестру (третій періодичний контроль)
18	Тема 12. Регулювання, прогнозування та планування діяльності підприємства	Лекція (4 год.) Практичне заняття (4 год.) Самостійна робота (10 год.)	1-14 https://www.studik.dp.ua/uk/pidruchniki-z-ekonomiki-pidpriyemstva-elektronna-biblioteka-pidruchnikiv/ https://pidru4niki.com/	Надати відповідь на запитання, підготувати реферати	5	впродовж другого навчального семестру (третій періодичний контроль)

18	Тема 13. Виробництво, якість, конкурентоспроможність продукції та послуг	Лекція (4 год.) Практичне заняття (4 год.) Самостійна робота (10 год.)	1-14 https://www.studik.dp.ua/uk/pidruchniki-z-ekonomiki-pidpriyemstva-elektronna-biblioteka-pidruchnikiv/ https://pidru4niki.com/	Надати відповідь на запитання, підготувати реферати, виконати тестові завдання, розв'язування задач	5	впродовж другого навчального семестру (третій періодичний контроль)
18	Тема 14. Продуктивність, мотивація та оплата праці	Лекція (4 год.) Практичне заняття (4 год.) Самостійна робота (10 год.)	1-14 https://www.studik.dp.ua/uk/pidruchniki-z-ekonomiki-pidpriyemstva-elektronna-biblioteka-pidruchnikiv/ https://pidru4niki.com/	Надати відповідь на запитання, підготувати реферати, виконати тестові завдання, розв'язування задач	5	впродовж другого навчального семестру (третій періодичний контроль)
БЛОК 4.						
16	Тема 15. Поточні витрати та ціни на продукцію	Лекція (4 год.) Практичне заняття (4 год.) Самостійна робота (8 год.)	1-14 https://www.studik.dp.ua/uk/pidruchniki-z-ekonomiki-pidpriyemstva-elektronna-biblioteka-pidruchnikiv/ https://pidru4niki.com/	Надати відповідь на запитання, підготувати реферати, виконати тестові завдання, розв'язування задач	5	впродовж другого навчального семестру (четвертий періодичний контроль)
16	Тема 16. Фінансово-економічні результати та інтегральна ефективність діяльності	Лекція (4 год.) Практичне заняття (4 год.) Самостійна робота (8 год.)	1-14 https://www.studik.dp.ua/uk/pidruchniki-z-ekonomiki-pidpriyemstva-elektronna-biblioteka-pidruchnikiv/	Надати відповідь на запитання, підготувати реферати,	5	впродовж другого навчального семестру (четвертий періодичний контроль)

			https://pidru4niki.com/	виконати тестові завдання, розв'язування задач		
18	Тема 17. Економічна безпека підприємства	Лекція (4 год.) Практичне заняття (6 год.) Самостійна робота (10 год.)	1-14 https://www.studik.dp.ua/uk/pidruchniki-z-ekonomiki-pidpriyemstva-elektronna-biblioteka-pidruchnikiv/ https://pidru4niki.com/	Надати відповідь на запитання, підготувати реферати, виконати тестові завдання, розв'язування задач	5	впродовж другого навчального семестру (четвертий періодичний контроль)
12	Тема 18. Реструктуризація та санація підприємств й організацій	Лекція (4 год.) Практичне заняття (- год.) Самостійна робота (10 год.)	1-14 https://www.studik.dp.ua/uk/pidruchniki-z-ekonomiki-pidpriyemstva-elektronna-biblioteka-pidruchnikiv/ https://pidru4niki.com/	Надати відповідь на запитання, підготувати реферати	5	впродовж другого навчального семестру (четвертий періодичний контроль)
14	Тема 19. Банкрутство й ліквідація підприємства (організації)	Лекція (4 год.) Практичне заняття (- год.) Самостійна робота (10 год.)	1-14 https://www.studik.dp.ua/uk/pidruchniki-z-ekonomiki-pidpriyemstva-elektronna-biblioteka-pidruchnikiv/ https://pidru4niki.com/	Надати відповідь на запитання, підготувати реферати	5	впродовж другого навчального семестру (четвертий періодичний контроль)

7. 2 СХЕМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ (ЛЕКЦІЙНИЙ БЛОК)

Тема лекції	Зміст лекції
Тема 1. Підприємство як суб'єкт господарювання	<ol style="list-style-type: none"> 1. Суть підприємства, його цілі та завдання. 2. Правові засади функціонування підприємств в Україні. 3. Класифікація підприємств та її практичне значення. 4. Об'єднання підприємств. 5. Поняття та загальна характеристика ринкового середовища функціонування підприємств та організацій.
Тема 2. Підприємницька діяльність суб'єктів господарювання	<ol style="list-style-type: none"> 1. Підприємницька діяльність як основна сучасна форма господарювання. 2. Господарський комплекс країни та його структура. 3. Ринкове середовище господарювання суб'єктів підприємницької діяльності.
Тема 3. Управління підприємствами	<ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості управління підприємствами як системи. 2. Поняття та основи класифікації методів управління. 3. Суть та параметри організаційної структури управління підприємством. 4. Принципи та етапи побудови організаційних структур управління виробничими і невиробничими підприємствами. 5. Необхідність і принципи формування вищих органів управління підприємствами і організаціями.
Тема 4. Персонал проекту	<ol style="list-style-type: none"> 1. Кадри підприємства: класифікація, структура. 2. Наукова організація праці. 3. Нормування трудових ресурсів. 4. Показники руху трудових ресурсів і їхній міст. 5. Система показників використання робочого часу.
Тема 5. Матеріальні та нематеріальні активи	<ol style="list-style-type: none"> 1. Загальна характеристика капіталу і виробничих фондів 2. Класифікація і структура основних фондів. 3. Спрацювання, амортизація і відтворення основних виробничих фондів (ремонт, модернізація, заміна). 4. Ефективність відтворення й використання основних фондів. 5. Структура, нормування і використання оборотних фондів підприємства. 6. Нематеріальні ресурси. 7. Нематеріальні активи.
Тема 6. Оборотні фонди і обігові кошти	<ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність, склад і структура оборотних фондів та обігових коштів. 2. Нормування витрат матеріальних ресурсів та обігових коштів.

	<ul style="list-style-type: none"> 3. Показники використання матеріальних ресурсів. 4. Показники та шляхи прискорення оборотності обігових коштів.
Тема 7. Інвестиції: формування, використання, ефективність	<ul style="list-style-type: none"> 1. Інвестиції, їх види і характеристика. 2. Сутність і класифікація капіталовкладень підприємства. 3. Загальні принципи й етапи планування капіталовкладень на підприємствах. 4. Оцінювання ефективності капіталовкладень підприємства. Фінансові інвестиції і оцінювання їх ефективності. 5. Управління інвестиційною діяльністю підприємства.
Тема 8. Інноваційні процеси Загальна характеристика інноваційних процесів	<ul style="list-style-type: none"> 1. Загальні та пріоритетні напрями НТП. 2. Оцінка ефективності технічних та організаційних нововведень. 3. Характеристика техніко-технологічної бази виробництва. 4. Складові ТТБ.
Тема 9. Техніко-технологічна база підприємства	<ul style="list-style-type: none"> 1. Суть і роль ТТБ у розвитку підприємства. 2. Структура ТТБ. 3. Показники ефективності використання ТТБ підприємств.
Тема 10. Організація виробництва: принципи, типи, методи й форми	<ul style="list-style-type: none"> 1. Структура та принципи організації виробничого процесу. 2. Організаційні види виробництва. 3. Методи поєднання операцій та їхній вплив на операційний цикл. 4. Економічне значення і способи скорочення виробничого циклу. 5. Методи організації виробництва.
Тема 11. Інфраструктура підприємства	<ul style="list-style-type: none"> 1. Поняття, види і значення інфраструктури підприємства. 2. Система технічного обслуговування виробництва: загальна характеристика. 3. Інструментальне господарство. Транспортне господарство. Енергетичне господарство. 4. Соціальна інфраструктура підприємства. Капітальне будівництво.
Тема 12. Регулювання, прогнозування та планування діяльності підприємства	<ul style="list-style-type: none"> 1. Зміст і суть процесу планування на підприємстві. Принципи планування. 2. Види планів. 3. Бізнес-план 4. Регулювання – як одна з основних функцій підприємства. 5. Напрямки внутрішньої політики держави.
Тема 13. Виробництво, якість, конкурентоспроможність продукції та послуг	<ul style="list-style-type: none"> 1. Маркетингова діяльність підприємства: принципи, концепції, стратегія і тактика. 2. Якість і конкурентоспроможність продукції підприємства. Стандартизація і сертифікація продукції. 3. Державний нагляд за якістю продукції та внутрішньовиробничий технічний контроль

	<p>якості на підприємстві.</p> <p>4. Розрахунок економічного ефекту як наслідку підвищення якості продукції.</p> <p>5. Чинники підвищення якості та конкурентоспроможності продукції підприємства.</p>
Тема 14. Продуктивність, мотивація та оплата праці	<p>1. Суть і значення продуктивності праці.</p> <p>2. Система показників продуктивності праці.</p> <p>3. Основні шляхи підвищення продуктивності і праці.</p> <p>4. Мотивація праці як один з чинників підвищення продуктивності праці.</p> <p>5. Оплата праці, її системи і форми.</p>
Тема 15. Поточні витрати та ціни на продукцію	<p>1. Поточні витрати на продукування виробів (послуг).</p> <p>2. Кошторис виробництва і собівартість товарної продукції.</p> <p>3. Способи планування собівартості продукції підприємства.</p> <p>4. Стратегія і шляхи зниження поточних витрат.</p> <p>5. Ціна на продукцію (послуги).</p>
Тема 16. Фінансово-економічні результати та інтегральна ефективність діяльності	<p>1. Прибуток і доход як основні показники фінансових результатів діяльності підприємства.</p> <p>2. Рентабельність як відносний показник ефективності діяльності підприємства.</p> <p>3. Суть, важливість і методичні підходи до оцінки загального фінансово-економічного стану підприємства.</p> <p>4. Економічна суть і загально методологічний підхід до вимірювання ефективності виробництва.</p> <p>5. Класифікація чинників зростання ефективності виробництва.</p>
Тема 17. Економічна безпека підприємства	<p>1. Змістовно-типологічна характеристика економічної безпеки суб'єкта господарювання.</p> <p>2. Рівень економічної безпеки і кризовий стан підприємства.</p> <p>3. Стратегія забезпечення належної економічної безпеки підприємства.</p> <p>4. Національна програма антикризового господарювання.</p>
Тема 18. Реструктуризація та санація підприємств й організацій	<p>1. Структурна перебудова економіки і реструктуризація підприємства.</p> <p>2. Практика здійснення та ефективність реструктуризації суб'єктів господарювання.</p> <p>3. Санація (фінансове оздоровлення) суб'єктів господарювання.</p>
Тема 19. Банкрутство й ліквідація підприємства (організації)	<p>1. Банкрутство підприємств (організацій) як економічне явище.</p> <p>2. Організація і наслідки ліквідації збанкрутілих підприємств (організацій).</p>

7.3 СХЕМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ (ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ)

Тема практичного заняття	Зміст практичного заняття
Тема 1. Підприємство як суб'єкт господарювання	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
Тема 2. Підприємницька діяльність суб'єктів господарювання	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
Тема 3. Управління підприємствами	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
Тема 4. Персонал проекту	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
Тема 5. Матеріальні та нематеріальні активи	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
Тема 6. Оборотні фонди і обігові кошти	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
Тема 7. Інвестиції: формування, використання, ефективність	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
Тема 8. Інноваційні процеси	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
Тема 9. Техніко-технологічна база підприємства	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
Тема 10. Організація виробництва: принципи, типи, методи й форми	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
Тема 11. Інфраструктура підприємства	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
Тема 12. Регулювання, прогнозування та планування діяльності підприємства	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
Тема 13. Виробництво, якість, конкурентоспроможність продукції та послуг	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
Тема 14. Продуктивність, мотивація та оплата праці	Обговорення теми. Виконання практичних завдань

Тема 15. Поточні витрати та ціни на продукцію	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
Тема 16. Фінансово-економічні результати та інтегральна ефективність діяльності	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
Тема 17. Економічна безпека підприємства	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
Тема 18. Реструктуризація та санація підприємств й організацій	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
Тема 19. Банкрутство й ліквідація підприємства (організації)	Обговорення теми. Виконання практичних завдань

7.4 СХЕМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ (ТЕМИ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ)

Тема для самостійного опрацювання	Зміст теми
Тема 1. Підприємство як суб'єкт господарювання	<ol style="list-style-type: none"> 1. Місія і цілі створення підприємства. 2. Головні напрямки діяльності підприємства. 3. Чинники формування та зміни виробничої структури підприємства. 4. Суть, функції і типи сучасного ринку. 5. Складові ринкової інфраструктури.
Тема 2. Підприємницька діяльність суб'єктів господарювання	<ol style="list-style-type: none"> 1. Правове забезпечення підприємства. 2. Середовище та активізація підприємництва в Україні. 3. Типовий зміст, загальні й специфічні умови договору. 4. Підприємницькі дії щодо реалізації бізнес-проектів. 5. Партнерські зв'язки та угоди. 6. Спільні підприємства в системі міжнародного бізнесу.
Тема 3. Управління підприємствами	<ol style="list-style-type: none"> 1. Планування, організація, мотивація і контроль як основні функції управління. 2. Поняття та основи класифікації методів управління. 3. Суть і параметри організаційної структури управління підприємством. 4. Принципи та етапи побудови організаційних структур управління виробничими і

	<p>невиробничими підприємствами.</p> <p>5. Міністерства, комітети, державні корпорації, концерни як вищі органи прямого управління.</p>
Тема 4. Персонал проекту	<ol style="list-style-type: none"> 1. Категорії персоналу підприємства. 2. Характеристика робітників за рівнем кваліфікації. 3. Тенденції динаміки структури персоналу в окремих галузях та сферах діяльності. 4. Форми та ефективність підготовки, перепідготовки і підвищення кваліфікації кадрів. 5. Досвід формування та забезпечення ефективного використання кадрового потенціалу фірми. 6. Конкурсно-контрактна система найму працівників фірми. 7. Службова ротація кадрів.
Тема 5. Матеріальні та нематеріальні активи	<ol style="list-style-type: none"> 1. Майно підприємства соціального призначення. 2. Видова (технологічна) структура основних фондів. 3. Норми амортизаційних відрахувань. 4. Розширене відтворення основних фондів. 5. Структура, нормування і використання оборотних фондів підприємства. 6. Показники і способи найефективнішого використання матеріальних ресурсів. 7. Сучасна політика ресурсозбереження та ефективність її здійснення.
Тема 6. Оборотні фонди і обігові кошти	<ol style="list-style-type: none"> 1. Обчислення нормативів обігових коштів. 2. Способи підвищення ефективності використання обігових коштів. 3. Проблеми нестачі обігових коштів і поповнення їх обсягів.
Тема 7. Інвестиції: формування, використання, ефективність	<ol style="list-style-type: none"> 1. Різновиди та структура капіталовкладень. 2. Визначення необхідного обсягу і джерел фінансування робочих інвестицій. 3. Види цінних паперів, порядок їх випуску, обігу і використання. 4. Обчислення обсягу дивідендів. 5. Державне регулювання та масштаби обігу цінних паперів. 6. Основні типи прямих іноземних інвестицій. 7. Чинне законодавство України щодо іноземних інвестицій. 8. Показники оцінювання ефективності виробничих інвестицій. 9. Стисла характеристика інвестиційного проекту, ступінь його завершення.

Тема 8. Інноваційні процеси	<ol style="list-style-type: none"> 1. Сутнісне тлумачення науково-технічного прогресу. 2. Пріоритетні та загальні напрямки НТП. 3. Об'єкти організаційного прогресу. 4. Вартісна оцінка результатів використання нових засобів і предметів праці. 5. Сумарні витрати на реалізацію технічних нововведень.
Тема 9. Техніко-технологічна база підприємства	<ol style="list-style-type: none"> 1. Технологічний процес. 2. Тривалість виробничого циклу. 3. Не потокове виробництво. 4. Тенденції розвитку потокового виробництва в Україні. 5. Малі фірми в системі господарювання ринково розвинутих країн. 6. Суть, показники рівня розвитку та ефективність спеціалізації, кооперування і конверсії виробничих підприємств. 7. Об'єктивна необхідність і тенденції розвитку диверсифікації підприємства.
Тема 10. Організація виробництва: принципи, типи, методи й форми	<ol style="list-style-type: none"> 1. Структура та принципи організації виробничого процесу. 2. Організаційні види виробництва. 3. Методи поєднання операцій та їхній вплив на операційний цикл. 4. Економічне значення і способи скорочення виробничого циклу. 5. Методи організації виробництва.
Тема 11. Інфраструктура підприємства	<ol style="list-style-type: none"> 1. Планування соціального розвитку підприємства. 2. Функції та планування капітального будівництва. 3. Проектно-кошторисна документація на будівництво. <p>Способи ведення й ефективність будівельно-монтажних робіт.</p>
Тема 12. Регулювання, прогнозування та планування діяльності підприємства	<ol style="list-style-type: none"> 1. Економічні функції державного регулювання. 2. Державна фінансова підтримка суб'єктів господарювання. 3. Реформування податкової системи в Україні. 4. Специфічні принципи планування. 5. Система планів підприємства. 6. Суть стратегічного планування. 7. Методи вибору стратегії.

	<p>8. Типовий зміст і методика складання окремих розділів бізнес-планів.</p> <p>9. Показники тактичних планів, їх класифікація та призначення.</p>
Тема 13. Виробництво, якість, конкурентоспроможність продукції та послуг	<p>1. Поняття, функції і принципи маркетингової діяльності.</p> <p>2. Схема формування виробничої структури підприємства.</p> <p>3. Показники та методи оцінювання якості продукції (послуг).</p> <p>4. Заходи підвищення якості та конкурентоспроможності продукції.</p> <p>5. Стандартизація продукції.</p> <p>6. Обов'язкова та добровільна сертифікація виробів в Україні.</p>
Тема 14. Продуктивність, мотивація та оплата праці	<p>1. Методи розрахунку продуктивності праці на підприємстві.</p> <p>2. Чинники зростання продуктивності праці.</p> <p>3. Алгоритм регулювання поведінки окремих категорій персоналу залежно від результативності підприємства.</p> <p>4. Державна політика оплати праці.</p> <p>5. Тарифно-посадова система.</p> <p>6. Колективні форми організації та оплати праці.</p> <p>7. Обґрунтування розміру премій та ефективність системи преміювання.</p>
Тема 15. Поточні витрати та ціни на продукцію	<p>1. Включення поточних витрат виробництва до собівартості продукції (послуг).</p> <p>2. Структура поточних витрат за групами первинних елементів.</p> <p>3. Критичний обсяг виробництва продукції.</p> <p>4. Зміст і методика обчислення кошторису виробництва.</p> <p>5. Витрати на одиницю обсягу товарної продукції.</p> <p>6. Стратегічні напрямки регулювання поточних витрат на різногалузевих підприємствах.</p> <p>7. Ціна на продукцію.</p>
Тема 16. Фінансово-економічні результати та інтегральна ефективність діяльності	<p>1. Рівень прибутковості підприємств різних галузей економіки.</p> <p>2. Шляхи підвищення рентабельності виробництва продукції.</p> <p>3. Характеристика видів ефективності.</p> <p>4. Принципи формування системи показників ефективності виробничої та комерційної діяльності підприємства.</p> <p>5. Чинники підвищення ефективності виробництва продукції.</p>

Тема 17. Економічна безпека підприємства	<ol style="list-style-type: none"> 1. Основні складові економічної безпеки. 2. Достатній рівень економічної безпеки первинної ланки господарювання. 3. Легка, важка і катастрофічна кризи. 4. Національна програма антикризового господарювання. 5. Організація служби безпеки підприємства. 6. Об'єкти та функції управління безпекою.
Тема 18. Реструктуризація та санація підприємств й організацій	<ol style="list-style-type: none"> 1. Суть та види реструктуризації підприємств та організацій. 2. Холдингові компанії. 3. Ефективність реструктуризації. 4. Механізм санації та цілі її проведення. 5. Практика, масштаби та ефективність санації суб'єктів господарювання в Україні.
Тема 19. Банкрутство й ліквідація підприємства (організації)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Симптоми прояву банкрутства суб'єкта господарювання. 2. Імовірні зони ризику банкрутства. 3. Процедура офіційного порушення справи про визнання банкрутом підприємства (організації). 4. Управління майном боржника та оцінювання можливих наслідків ліквідації збанкрутілого підприємства (організації). 5. Форми ліквідації підприємств (організацій)-банкрутів.

8. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ

<p>Загальна система оцінювання курсу</p>	<p>За семестр з курсу дисципліни проводяться два періодичні контролю (ПКР), результати яких є складником результатів контрольних точок першої (КТ1) і другої (КТ2). Результати контрольної точки (КТ) є сумою поточного (ПК) і періодичного контролю (ПКР): $КТ = ПК + ПКР$. Максимальна кількість балів за контрольну точку (КТ) складає 50 балів. Максимальна кількість балів за періодичний контроль (ПКР) становить 60 % від максимальної кількості балів за контрольну точку (КТ), тобто 30 балів. А 40 % балів, тобто решта балів контрольної точки, є бали за поточний контроль, а саме 20 балів. Результати поточного контролю обчислюються як середньозважена оцінок ($X_{ср}$) за діяльність студента на практичних (семінарських) заняттях, що входять в число певної контрольної точки. Для трансферу середньозваженої оцінки ($X_{ср}$) в бали, що входять до 40 % балів контрольної точки (КТ), треба скористатися формулою: $ПК = (X_{ср}) * 20 / 5$. Таким чином, якщо за поточний контроль (ПК) видів діяльності студента на всіх заняттях $X_{ср} = 4.1$ бали, які були до періодичного контролю (ПКР), то їх перерахування на 20 балів</p>
---	--

	<p>здійснюється так: $ПК = 4.1 \cdot 20 / 5 = 4.1 \cdot 4 = 16.4 // 16$ (балів). За періодичний контроль (ПКР) студентом отримано 30 балів. Тоді за контрольну точку (КТ) буде отримано $КТ = ПК + ПКР = 16 + 30 = 46$ (балів).</p> <p>Студент має право на підвищення результату тільки одного періодичного контролю (ПКР) протягом двох тижнів після його складання у випадку отримання незадовільної оцінки.</p> <p>Підсумковим контролем є екзамен, на його складання надається 100 балів за виконання тестів (або задач чи завдань іншого виду). Загальний рейтинг з дисципліни (ЗР) складається з суми балів (Е), отриманих на екзамені, і підсумкової оцінки (ПО) та ділиться навпіл. $ЗР = (ПО + Е) / 2$</p>
<p>Практичні заняття</p>	<p>«5» – студент в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі розрахункові / тестові завдання. Здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.</p> <p>«4» – студент достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість розрахункових / тестових завдань. Студент здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, у яких можуть бути окремі несуттєві помилки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.</p> <p>«3» – студент в цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових розрахунків, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину розрахункових / тестових завдань. Має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків.</p> <p>«2» – студент не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових розрахунків, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності. Правильно вирішив окремі розрахункові / тестові завдання. Безсистемно відділяє випадкові ознаки вивченого; не вміє зробити найпростіші операції аналізу і синтезу; робити узагальнення, висновки.</p>
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>Студент, який навчається стабільно на «відмінні» оцінки і саме такі оцінки має за періодичні контролю, накопичує впродовж вивчення навчального курсу 90 і більше балів, має право не складати екзамен з даної дисципліни.</p> <p>Студент зобов'язаний відпрацювати всі пропущені семінарські заняття протягом двох тижнів. Невідпрацьовані заняття (невиконання навчального плану) є підставою для недопущення студента до підсумкового контролю.</p>

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Нормативно-правові документи

1. Про затвердження Змін до Плану роботи Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку на 2019 рік і Змін до Плану роботи Комітетів Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку на 2019 рік [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.nssmc.gov.ua>
2. Про акціонерні товариства. Верховна Рада України; Закон від 17.09.2008 № 514-VI. Редакція від 01.01.2019, підстава - 2210-VIII. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua>
3. Про Національну комісію з цінних паперів та фондового ринку Президент України; Указ, Положення від 23.11.2011 № 1063/2011 [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua>
4. Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг. Президент України; Указ, Положення від 23.11.2011 № 1070/2011 [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
5. Про господарські товариства. Закон України Відомості Верховної Ради України (ВВР), № 1576-12 із змінами, внесеними згідно із Законом № 357-V (357-16) від 16.11.2006. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua>
6. Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб — підприємців. Закон України Відомості Верховної Ради України (ВВР), від 7.05.2003 р. № 755-ІУ // ВВР України. 2003. № 15. с. 203.
8. Про Фонд державного майна України. Верховна Рада України; Закон від 09.12.2011 № 4107-VI [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua>

Основна

9. Азарова А.О., Нікіфорова Л.О. Економіка підприємства. Практикум: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Вінниця: ВНТУ, 2020. 216 с.
10. Бандурка О.М. Фінансова діяльність підприємства. Підручник. К.: Либідь, 2020. 230 с.
11. Березін О.В. Економіка підприємства: Практикум: Навч. посіб. К., 2019. 248 с.
12. Бойчик І.М. Економіка підприємства: навчальний посібник для студентів економічних спеціальностей вищих навчальних закладів I-IV рівнів акредитації. Третє видання, випр. і доп. / Бойчик І. М., Харів П.С., Холчан М. І., Піча Ю.В. К.: Каравела, 2020. 328 с.
13. Брич В.Я. Психологія управління. / Брич В.Я., Корман М.М. К.: Кондор-Видавництво, 2019. 384 с.
14. Васильців Т.Г. Економіка малого підприємства: [навчальний посібник]. К., 2019. 446 с.
15. Економіка підприємства: підручник / під заг. ред. д.е.н., проф. Ковальської Л.Л. та проф. Кривов'язюка І.В. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2020. 700 с.

Допоміжна література

16. Горбонос Ф.В. Економіка підприємств: Підручник. К., 2020. 463 с.
17. Гринчуцький В. І. Економіка підприємства. 2-ге видання. Навчальний посібник. Видавництво "Центр навчальної літератури": К., 2019. 302 с.
18. Захарченко В.І. Економіка підприємства. Теорія/ Захарченко В.І., Меркулов М. М., Балахонова О. В. К., 2018. 324 с.
19. Захарченко В.І. Економіка підприємства. Практикум. Видавництво "Центр навчальної літератури": К., 2019. 144 с.

20. Кавецький В.В. Економічне обґрунтування інноваційних рішень. Курс лекцій: [навч. посіб.] / В.В. Кавецький, І.В. Причепа, Л.О. Нікіфорова. Вінниця: ВНТУ, 2019. 132 с.
21. Ковальов В. В. Економіка підприємства: Підручник, 4-те вид., перероб. та доп. К.: КНЕУ, 2019. 247 с.
22. Мазур О.Є. Ринкове ціноутворення:[навчальний посібник]. К.: 2019. – 480 с.

10. Інформаційні ресурси в Інтернет

<https://www.studik.dp.ua/uk/pidruchniki-z-ekonomiki-pidpriyemstva-elektronna-biblioteka-pidruchnikiv/>
<https://pidru4niki.com/>

Програмне забезпечення:

Загальне програмне забезпечення, до якого входить пакет програмних продуктів Microsoft Office

- Microsoft PowerPoint;
- Microsoft Word;
- Microsoft Excel.